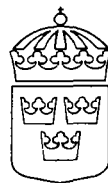

Bostadsutskottets yttrande

1992/93:BoU10y

Skattereduktion för reparationskostnader m.m.
för bostadshus

1992/93
BoU10y

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har den 12 maj 1993 beslutat bereda bostadsutskottet tillfälle att yttra sig över förslaget i proposition 1992/93:150 om ett system för skattereduktion m.m. för bostadshus jämte de motioner som väckts med anledning av förslaget. Bostadsutskottet har redan tidigare i vår i yttrandet 1992/93:BoU6y redovisat vissa synpunkter på hur ett sådant system bör utformas ur en bostadspolitisk synvinkel. Utskottet begränsar därför det nu aktuella yttrandet till att avse dels en övergripande bedömning av förslaget i propositionen, dels frågor som har aktualiserats i motioner.

Propositionen

Regeringen har i proposition 1992/93:150 bilaga 6 föreslagit riksdagen att anta det till propositionen fogade förslaget till lag om skattereduktion för reparationskostnader m.m. för bostadshus.

Motionerna

1992/93:Fi93 av Ian Wachtmeister m.fl. (nyd) vari yrkas

64. att riksdagen i enlighet med vad som sägs i motionen beslutar att skatteavdrag för reparationer m.m. får göras fullt ut för såväl arbetskostnader som material upp till ett basbelopp för arbeten som slutförts senast den 30 juni 1995.

1992/93:Sk56 av Ivar Franzén (c) vari yrkas att riksdagen beslutar att redovisning av underlaget för skattereduktion får ske per företag på det sätt och i den omfattning som anges i motionen.

1992/93:Sk57 av Lars Hedfors m.fl. (s) vari yrkas

1. att riksdagen avslår regeringens förslag om att införa ett avdrag på skatten för reparations- och underhållskostnader,

2. att riksdagen beslutar införa ett bidragssystem för reparations- och underhållsåtgärder i enlighet med vad som anförts i motionen.

Utskottet

Riksdagen beslutade tidigare i år att ett s.k. ROT-program skall införas med stimulanser för reparationer, ombyggnader och tillbyggnader av fastigheter (se 1992/93:FiU10 och FiU20). Som en av delarna i principbeslutet om detta program ingick avdrag mot fastighetsskatt för vissa underhållsåtgärder. Bostadsutskottet lämnade dels i sitt betänkande 1992/93:BoU10, dels i sitt yttrande till skatteutskottet 1992/93:BoU6y vissa synpunkter på hur denna del av ROT-programmet lämpligen borde utformas sett ur en bostadspolitisk synvinkel. Skatteutskottet föreslog i sitt betänkande 1992/93:SkU33 att riksdagens närmare ställningstagande till detaljutformningen av ett skattereduktionssystem borde anstå i avvaktan på regeringens förslag i frågan.

Regeringen har nu presenterat sitt förslag i kompletteringspropositionen. En skattereduktion föreslås medges för kostnader för reparationer m.m. på bostadshus som utförts under tiden 15 februari 1993–31 december 1994. Skattereduktionen föreslås medges för fastighetsägare och vissa andra som jämföras med ägare. Underlaget för reduktionen skall vara kostnaderna för reparationsarbeten m.m. till den del de avser arbetskostnad. Skattereduktionen medges med 30 % av underlaget. Värdet av skattereduktionen föreslås maximeras till 10 500 kr för småhus och för hyreshus till 20 000 kronor per taxeringsenhet eller ett belopp motsvarande tre gånger fastighetsskatten för år 1993 om sistnämnda belopp är högre.

Tre motioner har väckts med anledning av förslaget i kompletteringspropositionen. Utskottet inleder med att överväga de två motioner, Sk57 (s) och Fi93 (nyd), som för fram alternativ till det av regeringen föreslagna systemet. Därefter behandlas motion Sk56 (c) som föreslår vissa detaljändringar i regeringens förslag.

Den metod med skattereduktion som regeringen föreslår för stimulans av reparations- och underhållsåtgärder i bostadshus kritiserar i motion Sk57 (s). Motionärerna hävdar att denna metod innebär flera nackdelar i förhållande till ett bidragssystem. Bland annat anses reduktionsmodellen ge en fördröjning av stimulans effekterna och ge större utrymme för fusk och missbruk än bidragsmodellen. Motionärerna framhåller vidare att skattereduktionen leder till orättvisor mellan olika upplåtelseformer eftersom vissa bostadsrättsföreningar inte kan utnyttja reparationsavdraget. Mot denna bakgrund föreslås i motionen att regeringens förslag skall avslås (yrkande 1) och att riksdagen i stället beslutar införa ett bidragssystem (yrkande 2). Bidraget föreslås i princip utgå enligt de regler som i propositionen föreslagits för skattereduktionen, dock med den skillnaden att åtgärder på fritidsfastigheter inte föreslås berättiga till stöd.

I Ny demokratis partimotion Fi93 anförs att regeringens förslag till skattereduktion är ett steg i rätt riktning. Motionärerna vill dock utvidga bidraget till att omfatta såväl arbetskostnader som material, upp till ett basbelopp. Enligt motionens yrkande 64 bör riksdagen besluta att ett sådant bidrag skall kunna utgå för arbeten som slutförs senast den 30 juni 1995.

Motsvarande förslag som förs fram i motion Sk57 (s) om ett bidragssystem har under riksdagens tidigare beredning av frågan om ett ROT-program övervägts såväl inom bostadsutskottet som inom finans- och skatteutskotten. Dessa överväganden har lett fram till slutsatsen att stimulansen av reparationsverksamheten m.m. lämpligast sker inom skattesystemets ram. Detta är också innebörden av de principbeslut i frågan som riksdagen tidigare fattat. Enligt bostadsutskottets mening har inget nytt framkommit i den aktuella motionen som föranleder en omprövning av detta ställningstagande. Frågan om alternativet med ett bidragssystem behandlas för övrigt även i kompletteringspropositionen. Det anförs där att ett minst lika omfattande kontrollsystem som vid skattereduktion skulle behövas i detta fall. Mot ett bidragssystem anser regeringen även talar att detta skulle leda till en "rundgång" av pengar mellan den enskilde och staten. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Sk57 (s).

Förslaget i Ny demokratis partimotion skulle enligt bostadsutskottets bedömning leda till betydligt större kostnader för staten än det av regeringen föreslagna. Det kan vidare ifrågasättas om en utvidgning av avdragsrätten till att även omfatta materialkostnader skulle medföra att den eftersträvade stimulans-effekten på arbetsmarknaden påtagligt ökade. Utskottet anser att den av riksdagen förordade omfattningen av ett skattereduktionssystem bör ligga fast. Mot denna bakgrund avstyrks motion Fi93 (nyd) yrkande 64.

Utskottet anser således att det av regeringen föreslagna systemet för skattereduktion bör godkännas av riksdagen. Förslaget utgår till största delen från de riktlinjer som följer av tidigare riksdagsbeslut i frågan. Vissa skillnader finns dock i förhållande till den utformning som bostadsutskottet tidigare förordat ur bostadspolitisk synvinkel. Detta gäller t.ex. frågan om ifall reparationsåtgärder på fritidshus skall berättiga till stöd. I denna liksom vissa andra frågor har regeringens förslag motiverats av bl.a. vad som är skatteadministrativt lämpligt. Utskottet anser mot bakgrund härav att regeringens förslag bör godtas även på dessa punkter.

I motion Sk56 (c) diskuteras den metod som i propositionen föreslås för att bestämma den maximala skattereduktion som kan utgå för hyreshus. Regeringens förslag i denna del innebär att skattereduktion medges med högst 20 000 kronor per taxeringsenhet eller ett belopp motsvarande tre gånger den fastighetsskatt som beräknats för kalenderåret 1993. Motionären anför att en beräkning per taxeringsenhet är administrativt krånglig och omöjlig att kontrollera. Detta beror på att bostadsföretagens redovisningssystem normalt inte utgår från taxeringsenheter. Beräkningen av skattereduktion föreslås därför ske per företag. Begränsningen av skattereduktion för hyreshus blir enligt motionens förslag tre gånger företagets fastighetsskatt för år 1993.

Bostadsutskottet har förståelse för de synpunkter som framförs i motionen. Ett för alla parter så enkelt redovisningssystem som möjligt bör givetvis eftersträvas. Utskottet har emellertid erfarit att den av motionären föreslagna förändringen riskerar att försvåra hanteringen av skattereduktion inom skatteadministrationen. En maximering av

skattereduktioner beräknat per företag kan vidare leda till att statens kostnader för systemet ökar och att stora bostadsföretag gynnas i förhållande till små. Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att ställa sig bakom förslaget i motion Sk56 (c). Skulle det emellertid under den fortsatta beredningen av ärendet i riksdagen framkomma förslag om hur den av motionären påtalade olägenheten kan undanröjas utgår bostadsutskottet från att frågan bereds av skatteutskottet.

Stockholm den 13 maj 1993

På bostadsutskottets vägnar

Agne Hansson

I beslutet har deltagit: Agne Hansson (c), Oskar Lindkvist (s), Bertil Danielsson (m), Magnus Persson (s), Erling Bager (fp), Sören Lekberg (s), Rune Evensson (s), Bo G Jenevall (nyd), Britta Sundin (s), Birger Andersson (c), Marianne Carlström (s), Inga Berggren (m), Lars Stjernkvist (s), Kent Olsson (m) och Harry Staaf (kds).

Avvikande mening

Oskar Lindkvist, Magnus Persson, Sören Lekberg, Rune Evensson, Britta Sundin, Marianne Carlström och Lars Stjernkvist (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som under rubriken Utskottet börjar med "Motsvarande förslag" och slutar med "dessa punkter" bort ha följande lydelse:

De socialdemokratiska ledamöterna i bostads-, finans- och skatteutskotten har under riksdagens tidigare beredning av den aktuella delen av ROT-programmet hävdat att stimulansen av reparationsarbeten m.m. på bostadshus bäst uppnås med ett bidragssystem. De argument som framförts i dessa sammanhang understryks ytterligare av vad som anförs i motion Sk57 (s). Utskottet instämmer i den kritik som i motionen riktas mot det av regeringen föreslagna skattereduktionssystemet. I jämförelse med ett bidragssystem torde regeringens förslag bl.a. leda till onödiga fördröjningar av stimulansseffekten och en tungrodd administration, samt ge större utrymme för fusk och missbruk. Som framhålls i motionen skulle ett skattereduktionssystem också leda till orättvisor mellan olika upplåtelseformer eftersom vissa bostadsrättsföreningar inte kan utnyttja den föreslagna skattereduktionen. Riksdagen bör mot denna bakgrund i enlighet med förslaget i motion Sk57 (s) yrkande 1 avslå regeringens förslag.

Bostadsutskottet ställer sig således bakom förslaget i motionens yrkande 2 om att riksdagen bör besluta införa ett bidragssystem för reparations- och underhållsåtgärder. Som anförs i motionen kan bidraget i huvudsak utgå enligt de regler som föreslagits gälla för skattere-

duktion vad avser förutsättningar och underlag för bidraget, bidragets storlek m.m. Vad gäller bidragskretsen bör dock inte stöd utgå för åtgärder på fritidshus.

Förslaget i motion Fi93 (nyd) yrkande 64 utgår från ett avdragssystem och bör med hänvisning till vad utskottet ovan anfört avslås.

dels att den del av utskottets yttrande som börjar med "Bostadsutskottet har" och slutar med "av skatteutskottet" bort ha följande lydelse:

Utskottet har ovan förordat att ett bidragssystem införs i stället för det av regeringen föreslagna skattereduktionssystemet. En sådan ordning ger också förutsättningar att frångå den knytning till skattetekniska begrepp som enligt vad som anförs i motion Sk56 (c) medför redovisningsproblem för många bostadsföretag. Bostadsutskottet anser att skatteutskottet under ärendets vidare beredning bör överväga möjligheterna att lösa det påtalade problemet inom ramen för ett bidragssystem.

